

Policy för den sociala ekonomin och socialt företagande i Timrå kommun

Fastställd av kommunstyrelsen 2015-05-26, § 129

Denna policy anger Timrå kommuns förhållningssätt till den sociala ekonomin och socialt företagande.

Policyn utgår från grundsynen att vårt samhälle ekonomiskt organiseras i tre sektorer: det privata näringslivet, den offentliga sektorn och den sociala ekonomin.

Policyn tar sin utgångspunkt i att den idéburna sektorn och dess engagemang har stor betydelse för utvecklingen av välfärden och demokratin. Det sociala entreprenörskapet bedrivs bland annat av idrottsföreningar, pensionärsorganisationer, handikapporganisationer, ungdomsorganisationer, studieförbund, kulturföreningar och olika sociala företag. Det finns även inom kyrkliga samfund, samfälligheter och byalag.

Socialt entreprenörskap innebär att arbeta med nyskapande idéer som har ett tydligt samhällsnyttigt syfte och kan bidra till arbete och inkludering åt grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Policydokumentet riktar sig till kommunens invånare, kommunens förvaltningsorganisation och dess anställda, föreningslivet och andra berörda aktörer som t.ex. näringslivet, arbetsförmedlingen, försäkringskassan, fackförbund, etc. Denna policy ska revideras en gång per mandatperiod.

Begreppsdefinitioner

Idéburen sektor och idéburen organisation

Idéburen sektor avser alla typer av idéburna organisationer, dvs. folkrörelser, stiftelser, trossamfund och föreningar. Idéburen organisation avser organisationer inom den ideella sektorn och den kooperativa rörelsen. Organisationerna kan vara vinstdrivande och har generellt någon form av mer allmänmänniskliga uppdrag utan att vara statliga eller kommunala. De är självstyrande och har ofta inslag av idealitet samt bedrivs ofta med en ideologisk medvetenhet.

Social ekonomi

I syfte att definiera den sociala ekonomins särart har regeringskansliet utarbetat en officiell beskrivning, vilken också utgör en grunddefinition i föreliggande dokument.

”Med social ekonomi avses organiserade verksamheter som primärt har samhällseliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organiserade fristående från den offentliga sektorn. Dessa sociala och ekonomiska verksamheter bedrivs huvudsakligen i föreningar, kooperativ, stiftelser och liknande sammanslutningar. Verksamheten inom den sociala ekonomin har allmännytta eller medlemsnytta, inte vinstintresse, som främsta drivkraft.”

Sociala företag

De företag, som denna policy handlar om, arbetar för att skapa möjligheter till arbete och rehabilitering för personer som av olika skäl står långt ifrån arbetsmarknaden.

I Sverige och Europa kallas de allt oftare för arbetsintegrerade sociala företag och i Tillväxtverkets skrift ”Sociala företag behövs” beskrivs dessa på följande sätt:

”Arbetsintegrerade sociala företag är företag som driver näringsverksamhet (producerar och säljer varor och/eller tjänster) och:

- har som ändamål att integrera personer som har svårigheter att få jobb på arbetsmarknaden
- som i huvudsak återinvesterar sina vinster i den egna eller liknande verksamhet
- som skapar delaktighet för medlemmarna genom ägande, avtal eller på annat dokumenterat sätt
- är organisatoriskt fristående från offentlig verksamhet.

Det sociala företagandet skiljer sig från:

- företag med sociala mål i allmänhet
- företag med verksamhet i den sociala sektorn i allmänhet
- privata företag som säljer rehabilitering/arbetsträning/arbetsförmedling i allmänhet
- offentligt ägda rehabiliterings- och/eller arbetsträningsverksamheter.”

Utifrån denna allmänna definition går det att urskilja några olika typer av sociala företag:

- Sociala företag med betoning på arbete, med en marknadsmässig affärsverksamhet och inriktning på anställning med lön till medarbetarna
- Sociala företag med större betoning på rehabilitering till arbete på annan arbetsplats
- Sociala företag med betoning på social gemenskap och sysselsättning.

Behov av samverkan och stödinsatser

I regeringens handlingsplan för arbetsintegrerade sociala företag har fyra myndigheter uppmärksammat följande hinder för socialt företagande:

- Bristande samordning mellan olika försörjningssystem som försvårar för individer att delta i sociala företag
- Oklarheter och hinder i offentliga regelverk i relation till sociala företags karaktär och förutsättningar bl.a. lönebidrag och trygghetsanställningar
- Svårigheter för sociala företag att delta i offentliga upphandlingar
- Stort behov av information, rådgivning och affärsutveckling hos de sociala företagen

Hindren som lyfts fram i regeringens handlingsplan visar på behovet av att upprätta en stödstruktur för utvecklingen av socialt företagande. Denna policy syftar till att ange kommunens förhållningssätt till social ekonomi och socialt företagande.

Kommunens förhållningssätt till social ekonomi och socialt företagande

Huvudansvaret för frågor rörande social ekonomi och socialt företagande finns hos kommunstyrelsen. Operativt ansvarig är Arbetsmarknadsenheten, som årligen åiterrapporterar också denna verksamhet i samband med bokslut och årsredovisning.

Den lokala sociala ekonomin tillgodoser redan idag många gemensamma behov av arbete, bostäder, fritidsverksamhet, kultur, brottsförebyggande arbete, utbildning, barnomsorg, äldreomsorg, miljöfrämjande arbete, infrastruktur m.m.

Den lokala sociala ekonomin skulle med stöd och stimulans från kommunen i högre utsträckning kunna bidra till att:

- Främja tillväxten i den lokala ekonomin och därmed skapa förutsättningar för vidgad välfärd
- Främja möjligheterna till integration i arbetslivet för arbetssökande som saknar förankring på den reguljära arbetsmarknaden
- Komplettera offentlig verksamhet och därmed erbjuda medborgarna ett större utbud
- Öka valfriheten genom att erbjuda alternativ till den offentliga sektorns tjänster. Kommunen bör ha en stödjande och stimulerande roll i relation till den sociala ekonomins aktörer medan dessa själva måste utgöra drivkraften i utvecklingen av den lokala sociala ekonomin.

Vision

Det i dagsläget mest angelägna syftet med att stödja den lokala sociala ekonomins utveckling är för kommunens del att öka möjligheterna till integration i arbetslivet för arbetssökande som under lång tid saknat förankring på arbetsmarknaden. Grundtanken är att göra det möjligt för alla människor att bidra till sin egen och samhällets utveckling – att bli delaktiga och kunna skapa goda levnadsvillkor för sig själva.

En öppet sinnad kommun med en positiv inställning till det entreprenörskap och engagemang som medborgarna visar i kooperativ och föreningar är viktig för utveckling och fördjupning av demokratin och medborgarnas delaktighet. Timrå kommun skall vara en kommun där privata företag, offentlig verksamhet samt medborgarna och deras sammanslutningar alla bidrar till samhällsutvecklingen.

Det sociala entreprenörskapet och dess organisationer ska vara en naturlig samarbetspartner när det gäller att finna vägar till arbete och meningsfull sysselsättning för personer som under lång tid befunnit sig utanför den reguljära arbetsmarknaden. Vissa tjänster kan utföras inom ramen för lokala sociala företag som ett alternativ till att utföras i kommunens egen regi. Kommunens förvaltningar och bolag ska se en samverkan med aktörer inom det lokala sociala företagandet som självklar och berikande för den egna verksamheten.

Målsättning

Timrå kommun har som målsättning att:

- ha ett öppet och positivt förhållningssätt gentemot socialt företagande
- främja det sociala företagandet både i dess roll som självständig samhällskraft och som part i samarbetet kring lösningen av gemensamma angelägenheter
- samverka på lokal, regional, nationell och internationell nivå, bl.a. genom medverkan i nätverk, som syftar till att stärka den sociala ekonomin
- uppmuntra sociala företag att starta ny verksamhet

Utgångspunkter

Utgångspunkter i arbetet med socialt företagande är att:

- verksamheterna ska bygga på demokratiska organisationsformer, jämlikhet, jämställdhet, mångfald och egenmakt, generera samhällsnytta samt bidra till en hållbar social, ekonomisk och miljömässig tillväxt
- verksamheterna ska bereda personer med begränsad konkurrensförmåga på den reguljära arbetsmarknaden möjligheter till arbete/sysselsättning
- kommunen ska som alltid ha ett genusperspektiv i sin relation till den sociala ekonomin. Det innebär t ex att i förekommande fall kräva och stimulera att verksamheterna riktar sig till både kvinnor och män.

Riktlinjer

Att stärka den lokala sociala ekonomin samt initiera verksamheter av den art som skisserats i denna policy är en långsiktig process.

Inom ramen för denna policy handlar det för kommunens del om att lägga en grund för fortsatta initiativ genom att:

- Förankra policydokumentet och sprida kunskap om denna och den sociala ekonomin i berörda verksamheter och till andra berörda aktörer.
- Utveckla samverkansformer mellan kommunen och den sociala ekonomins aktörer och i dessa utveckla en dialog kring den sociala ekonomins framtida utveckling.
- Göra de kommunala förvaltningarna och bolagen delaktiga i processen samt ansvariga för att inom sina respektive områden tillvarata möjligheterna till samverkan med sociala företag.
- Verka för en samverkan mellan den sociala ekonomin, framtida sociala företag och näringslivet.